

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
С Т О П А Н С К И Ф А К У Л Т Е Т
КАТЕДРА “ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА”

УТВЪРЖДАВАМ:

(Проф. д-р Пламен Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “Основи на търговското предприемачество”;

ЗА СПЕЦ: “Икономика и търговия” ОКС „Бакалавър” - дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.;

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: Български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
в т.ч.:	9
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
в т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

ИЗГОТВИЛИ

ПРОГРАМАТА:

(доц. д-р Хр. Трайков)

.....

(доц. д-р Цв. Цветков)

.....

(ас. В. Петева)

РЪКОВОДИТЕЛ

КАТЕДРА:

(доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Стопанската дейност в условията на несигурна пазарна среда изисква нов подход при управлението на търговското предприятие, основан върху оптимизиране на елементите на производствената функция, иновациите и повишаването на конкурентоспособността. Дисциплината представя водещи концепции в теоретична и приложна форма, насочени към повишаване на ефективността и предизвикването на растеж в търговската фирма.

След изучаване на лекционния курс, студентите ще придобият знания и умения, свързани с конкурентното позициониране на търговската фирма, предприемаческия анализ на търсенето, предлагането, отрасловата структура в контекста на отношението “ползност – риск”, предприемаческите продажби и предприемаческото равновесие.

Дисциплината има връзки с други основни дисциплини: „Микроикономика”, “Макроикономика”, „Икономика на предприятието”, „Теория на управлението”, „Теория на риска”, „Управление на малкия бизнес”, „Управление на търговските операции” и др.

Съдържанието на курса на обучение е хармонизирано с дефиницията и решенията на Комисията по предприемачество и малък бизнес на Европейския Съюз след 2004 г.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО	
1.1.	Предприемачеството в икономическата теория.
1.2.	Същност на предприемачеството. Диференциална, рискова, социална и информационна теории за същността на предприемачеството. Основни видове предприемачество.
1.3.	Модел на предприемаческата икономика.
ТЕМА 2. МАКРО И МИКРОИКОНОМИЧЕСКИ ДЕТЕРМИНАНТИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО	
2.1.	Търсене на предприемачески дейности. Фактори на търсенето.
2.2.	Предлагане на предприемачество в икономиката. Алтернативен разход и фактори на предлагането на предприемачеството.
2.3.	Индивидуалният избор на предприемача. Рискът и несигурността – фактори на индивидуалния избор.
2.4.	Действително и равновесно равнище на предприемачеството в икономиката. Роля и функции на правителствената политика: макроикономическа политика, регулация на трудовия пазар, социална сигурност, политика на доходите, регулация на динамиката на бизнес секторите, дерегулация на средата, политика на стимулиране на входа, специфични политики при стимулиране на предприемачеството.
2.5.	Индивидуални характеристики на предприемача като икономически субект
ТЕМА 3. ИНОВАЦИИ, SPILL-OVER ПРОЦЕС, ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ЗАЕТОСТ	
3.1.	Парето-оптималност на иновативния процес.
3.2.	Профил ползност на иновацията – spill-over процес.
3.3.	Иновации, предприемачество, обществено благосъстояние. Ползност-риск. Теория на богатството и благосъстоянието.
3.4.	Предприемачество, конкурентоспособност и растеж.
ТЕМА 4. ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В ПРОЦЕСА НА РАЗМЯНАТА	
4.1.	Роля и функции на междинния агент на размяната в икономическия процес.
4.2.	Необходимост от трансформация и микроструктурна корекция на основния икономически модел. Функциите „предпочитание към ликвидност” и „склонност към риск”, като елементи на основния икономически модел.
4.3.	Информационен проблем при размяната.
4.4.	Максимизационни проблеми на икономическите агенти и съдържание на рационалното им поведение. Максимизацията на интереса срещу оптимизацията на ползността и по-

	вишаването на благосъстоянието.
ТЕМА 5. МОДЕЛ НА ОПТИМАЛНАТА РАЗМЯНА	
5.1.	Предприемачески анализ на търсенето от гледна точка на риска, ликвидността и оптималната полезност. Благосъстояние на потребителите.
5.2.	Предприемачески анализ на предлагането от гледна точка на риска, ликвидността и оптималната полезност. Богатство на фирмата.
5.3.	Предприемаческо равновесие на размяната: равновесен риск, равновесна ликвидност, равновесен предприемачески доход. Модел на общественото благосъстояние.
5.4.	Рисково конкурентно позициониране на търговското предприятие. Модел на оптималното предлагане (оптимален стоков портфейл на фирмата).
ТЕМА 6. РАСТЕЖ НА ТЪРГОВСКОТО ПРЕДПРИЯТИЕ	
6.1.	Основен модел на растежа на предприятието. Фактори на растежа.
6.2.	Оптимизация на растежа на търговското предприятие. Оптимална полезност, риск, доходи и печалба на търговското предприятие.
6.3.	Оптимизиране на стоковите запаси на търговското предприятие.
6.4.	Оптимизиране на човешкия капитал.
ТЕМА 7. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА КУЛТУРА И СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕДПРИЕМАЧА	
7.1.	Същност, структура, източници и различия в предприемаческата култура.
7.2.	Предприемаческа етика и морал. Социална отговорност на предприемачеството.
7.3.	Икономическа свобода и предприемаческо общество.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Профилиращата подготовка на студентите бакалаври по дисциплината "Основи на търговското предприемачество" в дистанционна форма на обучение е свързана с използването и осъществяването на подготовка посредством следното образователно съдържание и форми на учебни дейности:

- *учебни ресурси:*
 - *Електронни учебни материали.*
 - *Мултимедийни презентации по тематичното съдържание на дисциплината включващо теоретично представяне на темите и подтемите (основни понятия, постановки, дефиниции, модели, алгоритми, класификации и др.).*
 - *Хипервръзки към ресурси от други сайтове (научни статии, статистически данни, (URL-модул).*
- *учебни дейности:*
 - *Провеждане на учебни занятия в присъствените периоди.*
 - *Разписание за консултации: присъствени и в електронна среда (по електронна поща) със студентите.*
 - *Форум за несинхронна комуникация по темите и подтемите на дисциплината.*

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инstrukция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	1	65
1.2.	Задание	1	100
Общо за семестриален контрол:		2	165
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – присъствен класически писмен изпит с отворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината "Основи на търговското предприемачество", качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна
2. Bygrave, W.D., Zacharakis, A. Entrepreneurship, 3rd Edition, Wiley, 2014
3. Bessant, J. Innovations and Entrepreneurship, 3rd Edition, Wiley, 2015.
4. Natarajan, P. Entrepreneurship management, Pondicherry University, 2015
5. Burger-Helmchen, T. Entrepreneurship, Creativity and Innovative Business Models, Wiley, 2015.

ДОПЪЛНИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Трайков, Хр. Основи на търговското предприемачество, учебник – Университетско издателство при ИУ Варна (предстоящо издание)
2. Трайков, Хр. и др. Изследване на пазара и пазарния риск в търговията с потребителски стоки в България, Унив. изд. при ИУ-Варна, Варна, 2000.
3. Трайков, Хр. и др. Проблеми на конкурентното позициониране в търговията, Унив. изд. при ИУ-Варна, Варна, 2002.
4. Трайков, Хр. и др. Рационалното поведение в границите на търговския цикъл, издателство „Наука и икономика“ ИУ Варна, 2005 г.
5. Коев, Й. Основи на предприемачеството, изд. Стено, 2002
6. OECD, Fostering Entrepreneurship, the OECD Job Strategy, OECD, 1998-2008, Paris.
7. Schumpeter, J.A., The Theory of Economic Development, Cambridge, Mass., 1936, 5.
8. Baretto, H., The Entrepreneur in Microeconomic Theory, London: Routledge, 1998, 54.
9. Kirzner, I., Competition and Entrepreneurship, Chicago: Chicago University Press, 1973, 36-38.
10. Casson, M., The Entrepreneur: An Economic Theory, Oxford: Martin Robertson, 1982.
11. Deakins, D., Entrepreneurship and Small Firms: The McGraw-Hill, 1996.
12. Baumol, W., Entrepreneurship, Management and the Structure of Payoffs, London: MIT Press.
13. Casson, M., Entrepreneurship and Business Culture, Manchester University Press, 1993